

sammes indsættelse i behørig redigeret form i et nyt dokument, en tillægsprotokol, en særlig 3. konvention eller en deklaration. Disse synspunkter fremhævedes af Danmarks repræsentant i 3. udvalg, landsretssagfører Hermod Lannung, i en tale om selvbestemmelsesretten den 26. oktober, og disse tanker havde en ikke ubetydelig tilslutning i udvalget.

Hvad særligt angår selvbestemmelsesrettens anvendelse på mindretal, blev det fra dansk side ved flere lejligheder gjort gældende, at selvbestemmelsesretten måtte tilkomme ikke blot ikke-selvstyrende områder og formynderskabsområder, men også f.eks. nationale mindretal, og at en formulering, der ikke udtrykkeligt omfattede nationale mindretal, var utilfredsstillende.

For at undgå en skærpelse af modsætningerne og for at skaffe tid til overvejelser af generalsekretærens ovenfor omtalte forslag foreslog Danmark efter forudgående forhandling og i nøje forståelse navnlig med delegationerne fra de vestlige lande at ud sætte afstemningen, så at regeringerne kunne tage stilling til de forskellige muligheder. Det blev fra dansk side fremhævet, at en vedtagelse af dette forslag ikke ville forsinke behandlingen af konventionsudkastene, der alligevel ikke kunne forventes færdigbehandlet under 10. plenarforsamling.

Da arbejdsudvalgets tekst fremkom, præciserede landsretssagfører Lannung delegationens standpunkt. Han udtalte, at arbejdsudvalgets tekst i det hele ikke opfyldte de krav, man måtte stille til en juridisk tekst; således burde den efter dansk opfattelse klart omfatte alle områder, idet det var af afgørende betydning for Danmark, at det tillades et folk eller en national gruppe, der f. eks. lever i en grænseprovins, at fremme nationale aspirationer ved demokratiske midler og følgelig udøve selvbestemmelsesretten til rette tid. Hertil kom den realistiske betragtning, at skulle udkastene som ønskeligt ratificeres af et overvældende antal lande, måtte art. 1 udgå og eventuelt indsættes i et særskilt dokument.

Ved afstemningen om det danske forslag forkastedes det med 28 stemmer mod 25, idet både de latinamerikanske og arabiske stater stod delt. For det danske forslag stemte, foruden de nordiske lande, England,

USA og Benelux, imod stemte østblokken, Saudi-Arabien og Afghanistan. 5 lande undlod at stemme.

Teksten til art. 1, som var blevet omredigeret af arbejdsudvalget, vedtoges med en af Jugoslavien foreslået ændring med 33 stemmer (heriblandt de „antikoloniale“ lande) mod 12 (Norge, Sverige, USA, Benelux m. fl.), medens 13 (heriblandt Danmark) afholdt sig fra at stemme.

Under debatten om art. 2. gav landsretssagfører Lannung udtryk for, at der i konventionen burde indsættes en bestemmelse svarende til art. 14 i den europæiske menneskerettighedskonvention, således at tilhørighed til et nationalt mindretal tydeligt nævnes blandt de omstændigheder, som ikke må give anledning til diskrimination. Dette danske forslag kom imidlertid ikke til afstemning under 10. plenarforsamling, men forhandlingerne tydede på, at det mødte sympati, og intet land udtalte sig imod det.

Plenarforsamlingen vedtog den 14. december uden afstemning en indstilling fra 3. udvalg om at optage de to konventionsudkast på den foreløbige dagsorden for 11. plenarforsamling.

3. Rådgivende virksomhed på menneskerettighedernes område.

(Dagsordenens punkt 62).

Grundlaget for drøftelserne i 3. udvalg var et af ECOSOC udarbejdet resolutionsudkast, som blev varmt anbefalet af USAs delegerede. Ægypten og Libanon sluttede sig til forslaget, medens Storbritannien ligesom ved tidligere lejligheder rejste tvivl om, hvorvidt det ville fremme menneskerettighedernes sag. For det første var der praktisk talt ingen efterspørgsel efter teknisk hjælp på dette område, for det andet var det tvivlsomt, hvis der skulle fremkomme anmodninger, om hjælpen ville være effektiv; det var afgørende, at regeringerne selv var villige til at søge forholdene bedret. Endelig udfoldede andre organisationer, bl. a. UNESCO, allerede en vis virksomhed på dette område; resolutionen ville sandsynligvis forblive et dødt bogstav. Også Sverige indtog en skeptisk holdning.

I den af udvalget med 50 stemmer vedtagne resolution (Australien, New Zealand, Storbritannien og Sverige afholdt sig fra at stemme) bemyndiges generalsekretæren til